

INFORME DE RESULTATS DEL TALLER FIRA I ACTIVITAT ECONÒMICA PROCÉS PARTICIPATIU REPENSEM L'ESPAI FIRAL DE MONTJUÏC

1. DADES GENERALS

Dia: 16 de novembre de 2021

Hora: 18 a 20 h

Lloc: Palau de congressos de l'espai firal de Montjuïc / avinguda de la Reina Maria Cristina, s/n, 08004 Barcelona

Assistència ciutadania i Fira (32):

Emili Farrerons, Fira de Barcelona
Joan Angulo, Fira de Barcelona
Constantí Serrallonga, Fira de Barcelona
Marc Serra, Fira Barcelona
Eduard Avila, Fira de Barcelona
Carles López, Institut de l'Esport de Barcelona
Jaume Freixa, Arquitectes de l'Eixample COAC
Fina Puig, veïna
Ricard Frigola, coordinador Arquitectes Montjuïc COAC
Antonio Periago, veí

Emiliano Navarro Duch, veí
Montse Masset Arbusa, veïna
Magda Masset Arbusa, veïna
Santiago Navarro Massa, veí
Pere-Ramon Belinchón Galofré, veí
Xan da Torre, veí
Joan Termes Roig, Comissió museu transports BCN
Leo Ferran Herrero, AV Font de la Guatlla
Jose Garriga Simó, Vocalia Urbanisme
AAVV de l'Esquerra Eixample
Riba Emiliano Duch, veí
Francesc Solà, veí i vinculat a la Fira de Barcelona

Oriol Vidal Pujol-Xicoy, veí
Sergi Gázquez Cabañas, Associació de Veïns del Poble-sec
Antoni Ferret Soler, Assemblea Horta-Guinardó
Manuel Marina, veí
Victor Gimenez Casanova, As.de la Casa de la Premsa
Tània Corrons Mellado, veïna
Gianluca Manuli, veí
Josep Maria Varas Llacayo, veí
Josep Ferrero, veí
Victor Sanchez, Fundació Mies
Lluís Maté Solé, AV Font de la Guatlla – Magòria

Representants de l'Ajuntament (14):

Aida Guillén, Gerenta Districte Sants Montjuïc
Xavier Matilla, Arquitecte en cap
Jordi Mercader, Barcelona Regional
Andrés García, Barcelona Regional
Natalia Lopez, Barcelona Regional
Juan Carlos Martí, Barcelona Regional
Jaume Gaixas, conseller del districte Sants-Montjuïc
Eudasio Gutiérrez, conseller del districte Sants-Montjuïc
Carolina López, consellera del districte Sants-Montjuïc
Xavier Martín, responsable del Parc de Montjuïc
Merche Avilés, tècnica del districte Sants-Montjuïc
Sandra Salvador, Regidoria de Participació
Carme Ruiz, tècnica de participació EU
Anna Sánchez, tècnica de participació EU

2. PLANTEJAMENT GENERAL DE LA SESSIÓ

- Benvinguda institucional i presentació de la sessió
- Presentació de l'activitat econòmica de la Fira *(el contingut complet de l'exposició es troba a la presentació i el vídeo publicats al Decidim)*.
- Debat obert sobre el potencial econòmic de la Fira i les seves oportunitats

3. SÍNTESI DE TEMES CLAUS A PARTIR DEL TREBALL DE GRUPS

En aquest punt es fa una síntesi dels temes claus de totes les aportacions rebudes. En el següent punt es desenvolupen totes les aportacions recollides, desglossades segons cada grup de treball.

Aquest llistat és una base de temes claus per revisar, corregir, i preparar el debat de consens a treballar en la sessió final de conclusions.

Tots i totes les persones participants estan d'acord en el fet que les condicions i característiques de l'espai firal són úniques i presenta una gran oportunitat pel desenvolupament dels barris i la ciutat. Per aprofitar aquesta oportunitat es van aportar diverses opinions en el marc d'aquests reptes.

1. Articular les activitats culturals i socials dels barris amb el futur espai firal: organitzar i coordinar la complementarietat i enriquiment entre les activitats socials i culturals dels barris, dels equipaments del voltant, els esdeveniments de la Fira i els esdeveniments de ciutat, per afavorir a tots els agents implicats, millorar l'oferta d'activitats i generar noves oportunitats econòmiques.
1. Vincular les activitats econòmiques de l'espai firal amb les economies dels barris: es pot generar major demanda per a la restauració i comerços dels barris, recuperar oficis o acompanyar la renovació dels comerços de barri a les noves demandes, crear centres de cooperació entre els agents dels barris per aprofitar de manera conjunta les oportunitats del nou espai firal, generar oportunitats de treball a la gent dels barris del voltant, etc.
2. Promoure iniciatives i emprenedories referides a espais creatius, artístics i noves tecnologies.
3. Fomentar una major diversitat d'activitats i major sinèrgia i intercanvi d'informació entre elles (nivell de complexitat de l'espai).
4. Obrir espais i potenciar l'Economia Social i Solidària dels barris o noves iniciatives d'aquest sector, en el nou espai firal.
5. Promoure un model d'economia circular i sostenible.

4. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Aportacions grup 1

Sobre l'estat de la qüestió

Hi ha una sèrie d'aspectes que es valoren com a positius com són la ubicació de la Fira al centre de la ciutat, l'oportunitat de fer esdeveniments i activitats, el seu valor patrimonial, el fet que sigui un pol de generació i transmissió de coneixement i el potencial oportunitat de generació d'ingressos econòmics, també als comerços del voltant.

Per altra banda, s'expliquen els aspectes a millorar, entre ells la permeabilitat, connexió amb els barris de l'entorn i l'aprofitament del sòl públic per crear més espais polivalents i diversificació dels usos; procurant que els grans esdeveniments, que a causa de la seva ubicació puguin generar col·lapse a la zona, s'aprofitin per generar sinèrgies i complementarietat amb l'espai firal de l'Hospitalet.

Oportunitats econòmiques del nou espai firal

Resum general del debat

El grup està format principalment per veïns i veïnes dels barris de l'entorn, la majoria dels quals

pertanyen a associacions de veïns/es. Hi ha més representació de Font de la Guatlla i Poble-sec, però també hi ha veïnat d'altres barris. Es destina una estona a centrar les aportacions en les activitats econòmiques atès que sorgeixen propostes d'equipaments, habitatge i sobre el museu del transport (amb la presència de diversos representants del col·lectiu que impulsa aquest museu).

Tot així es visibilitzen alguns reptes per al desenvolupament econòmic de l'espai firal i dels barris:

1. Potenciar i afavorir les activitats que fan les entitats, equipaments i comerços dels barris, o fins i tot noves activitats que puguin generar valor amb la seva vinculació amb el nou espai firal.
2. Adaptar els espais, les infraestructures i la mobilitat per afavorir el desenvolupament econòmic, tant del propi espai firal com dels barris.
3. Oportunitat per crear nous usos de la Fira, generant trama amb els esdeveniments dels barris propers o comerços, posant-los en relació amb les activitats de la Fira. D'aquesta manera s'obren possibilitats per a la generació de motors econòmics diversificats.

Oportunitats i propostes

- Desenvolupar serveis per al gaudi dels infants i famílies.
- Formació i recuperació d'oficis i socials i culturals.
- Diversificar els usos de l'espai firal i aprofitar els espais infrautilitzats ("fraccionar el gegant"), adaptar l'escala del recinte per a usos de baixa intensitat i major proximitat.
- Continuar amb l'organització de les fires com a motor econòmic dels barris i la ciutat, tot i que cal que aquest espai pugui acollir també projectes socials i culturals diversos, vinculats als agents dels barris.
- Potenciar a Montjuïc una altra escala de fires que siguin de petit i mitjà format.
- Es proposa fer servir els baixos de nous habitatges per a l'ús comercial (per exemple al carrer Lleida) i continuar fent fires de mitjà i petit format per generar sinèrgies entre comerciants de barri i activitats firals. Inclús es parla d'impregnar els baixos dels nous habitatges per a usos complementaris als firals: showrooms, startups o empreses vinculades a salons, etc.
- Generar espais i projectes que connectin el comerç del barri amb les empreses que participen en les fires (per exemple, aparadors als barris, intercanvi de coneixement, etc.).
- Millorar la permeabilitat obrint una connexió de vianants al pavelló de la metal·lúrgia; això és una oportunitat per generar un eix d'activitat comercial.
- Renovació i modernització dels pavellons per poder acollir diferents esdeveniments. Estació soterrada intermodal per millorar les connexions i el transport públic aprofitant l'espai.
- Creació d'una biblioteca i ludoteca (possibilitat Pavelló del Vestit). Destinar espai a equipaments necessaris per als barris de l'entorn.
- Crear el museu del transport de la ciutat. A més de la seva integració amb els sectors socials,

culturals dels barris, aquest projecte pot generar nous fluxos econòmics al voltant de les seves activitats.

- L'amplitud de l'espai ofereix la possibilitat de crear habitatge i una estació intermodal de transport que també millori la connexió amb l'espai firal de l'Hospitalet.
- Impulsar la idea de generar diversitat de motors econòmics en aquest àmbit (no un únic "motor econòmic"), diversificant els usos i les activitats i generant trama de barri amb habitatges.
- Convivència de l'activitat firal amb esdeveniments de ciutat i dels barris. Cal treballar l'articulació entre les activitats de l'espai firal i les dels barris i ciutat, perquè així es puguin retroalimentar i generar millors beneficis per a tots els agents implicats, a més d'oferir millors ofertes d'activitats per al veïnat i per al conjunt de la ciutat.

Altres

- A les següents reunions s'ha de plantejar la sessió d'acord amb la informació recollida en el procés del pla d'equipaments, conèixer bé els límits i els aspectes oberts a la participació (saber si ja hi ha acords previs com per exemple amb el MNAC o decisions preses sobre l'habitatge).

Aportacions grup 2

Sobre l'estat de la qüestió

Com a **aspectes positius** i amb un alt grau de consens les persones participants comenten que la Fira és un conjunt de monuments amb importància històrica i un espai obert amb moltes possibilitats.

Els **aspectes a millorar** tenen a veure amb la mobilitat, concretament amb el transport públic, el trànsit en general, el flux de vianants i vehicles i la connexió amb altres barris. Altres **aspectes a millorar** estan relacionats amb el medi ambient, com són la gestió de residus amb l'enfocament economia circular i la contaminació acústica.

Amb un alt grau de consens, els participants volen la **millora** en l'ús de l'espai firal per al barri, i també per al conjunt de la ciutat, així com la disminució de la massificació durant els esdeveniments. Cal potenciar la vinculació amb altres barris i la generació de llocs de treball vinculats al barri i a la cura de les persones. La rehabilitació de l'habitatge és un altre element que s'ha de millorar.

Oportunitats i propostes d'activitats econòmiques del nou espai firal

Resum general del debat

Tenint en compte la importància històrica, monumental, d'espai públic i d'emplaçament que té per a la ciutat de Barcelona, es reconeix la gran oportunitat que ofereix la transformació de l'espai firal per generar vincles als barris de l'entorn i esdevenir una referència per a tota la ciutat de Barcelona.

El tema central del debat ha estat en la **visió de vincular la diferència d'escala econòmica entre l'activitat firal i les economies dels barris**. Aquesta qüestió planteja grans reptes com:

1. L'adaptació i marge de millora de les actuals activitats econòmiques dels barris per generar valor amb aquesta transformació. Es parla d'activitats que es queden obsoletes i que necessiten suport per a la

seva transformació sense perdre el seu caràcter de proximitat al barri.

2. Promoure sinèrgies i cooperació entre els agents econòmics dels barris per aprofitar les oportunitats econòmiques de manera conjunta.
3. Anar cap a una economia circular, afavorir i aprofitar l'important teixit econòmic de les economies socials i solidàries dels barris.
4. També presenta una gran oportunitat per crear un model econòmic relacionat amb la innovació, la creació artística i l'emprenedoria com a forma de crear riquesa.
5. Tenir com a eix estructural una cultura sostenible i del reciclatge en l'ús dels recursos i espais en totes les activitats econòmiques del nou espai firal.
6. És una zona molt atractiva de la ciutat a escala mundial, però es remarca la importància de posar-la també al servei de la ciutat, prendre mesures per evitar processos de gentrificació, la pèrdua de negocis de barri i l'excessiu ús turístic.

Oportunitats i propostes

- Foment i priorització de llocs de treball per a la gent dels barris del voltant. Es pot afavorir programes per inserir a gent propera dels barris com treballadora en les activitats que es realitzin al nou espai firal.
- Fomentar la cooperació amb i del teixit socioeconòmic del barri. Cal dinamitzar als agents econòmics de proximitat dels barris perquè puguin aprofitar de manera coordinada i cooperada les noves oportunitats de negocis i públic consumidor que es generarà amb la transformació de l'espai firal. Crear espais que puguin centralitzar aquesta cooperació.
- Aprofitar el teixit sociocultural i artístic dels barris perquè s'integrin a les activitats i espais culturals de l'espai firal. Connectar agents del sector, compartir espais, públic, activitats, etc. Afavorir, vincular i potenciar les activitats i ofertes culturals dels barris, agents vinculats a la universitat, al teatre, etc. Aquest sector pot generar valor econòmic amb les seves activitats i ofertes en el nou espai firal.
- Impulsar la creació d'un centre d'empreses dedicades a la innovació tecnològica i la sostenibilitat.
- Afavorir la promoció i adequació d'espais en el nou espai firal per a l'ús d'emprenedors relacionats amb l'economia social i solidària. A la ciutat i, en especial, als barris de l'entorn hi ha un teixit important d'activitats econòmiques vinculades a les economies socials i solidàries. Aquest context pot ser una bona oportunitat per visibilitzar i desenvolupar aquests tipus d'economia al nou espai firal.
- Promoure empreses relacionades amb el món esportiu i d'activitats físiques.
- Afavorir l'atracció d'iniciatives que implementin espais de creació i nous d'artistes. Es fa referència al model NDSM d'Amsterdam.
- Amb totes les propostes es poden generar espais d'alta complexitat i diversitat d'usos: habitatge - creació - formació - equipaments - espais verds - empreses d'innovació i sostenibilitat, etc. Es fa referència al model 22@ de Barcelona.

5. FOTOS

